

Toelichting bij de subsidieregeling Project Taalcoaches 2016-2018

Voor u ligt de Subsidieregeling Project Taalcoaches voor de jaren 2016-2018.

Het Project Taalcoaches koppelt Amsterdammers met een taalbehoefte aan een vrijwilliger, de taalcoach. Samen vormen zij een taalkoppel. Het doel van het project is dat meer vrijwillige taalcoaches en taalbehoeftegen met elkaar in de praktijk actief met het oefenen van de Nederlandse taal aan de slag gaan. Voor taalbehoeftegen verhoogt dit het rendement van een taalcursus of van het zelfstandig (digitaal) leren omdat zij het geleerde in de praktijk kunnen brengen en met het oefenen van de Nederlandse taal aan de slag kunnen gaan; voor vrijwilligers is het een uitdagende manier om een bijdrage te leveren aan de diversiteit en sociale cohesie in de samenleving. Gewoon, door bij de taalbehoeftegen of de taalcoach thuis of in de bibliotheek samen bezig te zijn, te praten, te lezen, te schrijven, te lachen en erop uit te gaan.

De gemeente Amsterdam vindt het spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal een belangrijke basisvoorwaarde voor volwaardige participatie in de samenleving. De inzet van vrijwilligers past goed binnen het programma **Taal om te leren Amsterdams taalbeleid voor volwassenen 2016 – 2018**. Hierin is een belangrijke rol toegekend aan het leren van de Nederlandse taal onder begeleiding van een taalvrijwilliger. Taalvrijwilligers kunnen ondersteuning bieden bij het oefenen leren van de Nederlandse taal, bijvoorbeeld als maatje bij het zelfstandig leren, maar ook via vrijwilligers in de taalklas. Deze mogelijkheid is bedoeld voor Amsterdammers die in hun eigen omgeving (te) weinig mogelijkheden hebben om de taal te oefenen.

Amsterdam legt de komende periode het accent op de mix van leervormen, d.w.z. het verbinden van drie leervormen: competentiegericht leren bij een professionele aanbieder, zelfstandig leren met digitale leermiddelen en leren met begeleiding van een taalvrijwilliger. De manier waarop iemand het beste leert is afhankelijk van de deelnemer en de aan te leren vaardigheid. Daarom moet er bij iedere deelnemer een zorgvuldige keuze worden gemaakt voor de vorm waarin iemand gaat leren. Soms gaat het daarbij om een combinatie van leren in de klas, zelfstandig leren en oefenen met een taalvrijwilliger. Een andere keer is het de keuze voor één van deze vormen. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van wat iemand al kan: bij studievriendelijke deelnemers kan bijvoorbeeld het grootste deel van de cursus zelfstandig en digitaal plaatsvinden. Een minder zelfredzame Amsterdammer met weinig taalcontact heeft baat bij intensieve professionele ondersteuning en kan daar nog meer uithalen als er ondersteuning van een taalvrijwilliger bij komt. Het gaat erom steeds te kiezen voor de juiste mix om te zorgen dat het volwassenenonderwijs toegankelijk en ook betaalbaar blijft.

Taalvrijwilligers kunnen ondersteuning bieden bij het oefenen van de Nederlandse taal, bijvoorbeeld in de klas onder regie van de docent of als maatje bij het zelfstandig leren. Zo kunnen Amsterdammers met een klein sociaal netwerk door de inzet van taalvrijwilligers op een laagdrempelige manier werken aan hun Nederlandse taalvaardigheden. Met de inzet van taalvrijwilligers worden meer Amsterdammers in staat gesteld de Nederlandse taal te leren én te onderhouden. De gemeente vindt het belangrijk om de inzet van vrijwilligers actief te stimuleren. Dit doet zij door het subsidiëren van vrijwilligersorganisaties, die taallearners en –vrijwilligers aan elkaar koppelen.

Naast het leren van de Nederlandse taal is er in het Amsterdams taalbeleid ook aandacht voor het taalonderhoud en ook daarbij spelen vrijwilligers een rol. Taalbeheersing kan alleen bestaan als er

ook taalonderhoud is. Opgedane kennis die niet wordt gebruikt raakt immers op de achtergrond en wordt vergeten. Het onderhouden van de taalkennis zorgt ervoor dat de taalvaardigheid blijft en zelfs toeneemt. Dit kan op vele manieren plaatsvinden. Een grote groep taalleerders zorgt zelf voor onderhoud en verbetering door in het Nederlands te communiceren op het werk, tijdens vrijwilligersactiviteiten of in de kring van familie, vrienden en gezin. Belangrijk is dat de gemeente een leven lang leren faciliteert voor degenen die in hun eigen omgeving weinig Nederlands (blijven) oefenen. Naast het professionele aanbod van taalcursussen kan dit bijvoorbeeld in de vorm van het oefenen met een taalvrijwilliger, een participatie-activiteit in de buurt of via digitale leerprogramma's.

Met dit nieuwe Amsterdamse taalbeleid voor volwassenen 2016-2018 wordt op basis van deze uitgangspunten voor het eerst de voorwaarde van de vorige Taalcoachprojecten losgelaten, dat een taalkoppel alleen gesubsidieerd werd ter ondersteuning van een taalbehoefte die deelname aan het professionele aanbod via de gemeente (de taalcursussen). Een vrijwillige taalcoach kan vanaf 2016 ingezet worden voor alle Amsterdammers die behoefte hebben aan ondersteuning bij het oefenen van de Nederlandse taal. De taalcoaches kunnen dus ook ingezet worden voor Amsterdammers die (nog) niet (meer) deelnemen aan een taalcursus. Uit het criterium dat een taalbehoefte een Amsterdammer moet zijn, vloeit voort dat de gemeente moet controleren of de deelnemers aan deze subsidieregeling werkelijk Amsterdammers zijn (= in Amsterdam woonachtig en als zodanig ingeschreven). Minimaal is voor deze controle nodig dat van de deelnemers dan gerapporteerd wordt over: naam, voornaam en voorletters, geboortedatum en volledige adres. Dit zijn de gegevens die van de vrijwilligersorganisaties gevraagd worden op de verklaring en in de rapportage (bijlage 2 en 3).

Tevens is nieuw vanaf 2016 dat de gemeente de verworvenheden van Taal voor het Leven wil borgen. De belangrijkste verworvenheden zijn de basistraining voor taalvrijwilligers en de inhoudelijke begeleiding van taalvrijwilligers door professionele taaladviseurs. Door training en begeleiding kunnen vrijwilligers beter inhoud geven aan hun rol als ondersteuner bij het oefenen van de taal. Het volgen van de training kan een belangrijke kwaliteitsimpuls geven aan de ondersteuning die een individuele taalvrijwilliger kan bieden. De gemeente Amsterdam beveelt daarom aan gebruik te maken van de vrijwilligerstraining van Taal voor het Leven, omdat deze door taalexperts is ontwikkeld, van goede kwaliteit is, aangepast is op de NT2 doelgroep en afgestemd kan worden op de wensen en behoeften van de vrijwilligersorganisatie. Daarnaast kan, na het volgen van deze training door de taalcoaches, door elk van hen een beroep gedaan worden op inhoudelijke begeleiding door professionele taaladviseurs.

De gemeente beseft dat vrijwilligers niet gedwongen kunnen worden om deze of een andere training te volgen, maar wil de vrijwilliger wel stimuleren om een training te volgen. Van de vrijwilligersorganisaties wordt daarom gevraagd hier een rol in te spelen door goed na te denken over de training die zij hun taalvrijwilligers bieden. Vanaf 2016 wordt het voor hen verplicht gesteld:

- haar taalcoaches een trainingsaanbod te doen en
- de individuele vrijwilligers te stimuleren hiervan gebruik te maken. Voor 2016 is de voorwaarde dat minimaal 30% van de taalcoaches van elke vrijwilligersorganisatie getraind is.

Voor de jaren 2017 en 2018 zal de gemeente in januari van het betreffende jaar beoordelen welke percentages getrainde vrijwilligers redelijk is voor deze jaren, aan de hand van de opgedane ervaringen in 2016.

Dat de gemeente groot belang hecht aan het trainen van de taalvrijwilligers, blijkt uit het aanvraagformulier waarin wordt gevraagd uitgebreid te beschrijven hoe aan deze voorwaarden invulling wordt gegeven. En tevens uit de voorwaarde om in het eindverslag uitgebreid te rapporteren over de wijze waarop invulling is gegeven aan deze voorwaarden, inclusief kwantitatieve gegevens. De gemeente is hierbij specifiek geïnteresseerd in de motivatie van de keuze waarom wel of niet gebruik is gemaakt van de vrijwilligerstraining van Taal voor het Leven.

De gemeente wil via wetenschappelijk onderzoek het effect van taalcoaching op de sociale inclusie (volwaardige deelname aan de samenleving) in beeld brengen. Daarom wordt het Project Taalcoaches 2016 meegenomen in de het onderzoek "Sociale Inclusie" volgens de methodiek van onderzoeker Maurice de Greef.

Het Project Taalcoaches wordt sinds 2009 in Amsterdam uitgevoerd, in de jaren 2009 en 2010 met financiering uit rijksmiddelen. Sinds 2011 zet de gemeente Amsterdam het project voort met eigen middelen.

Voor de jaren 2017 en 2018 is deze subsidieregeling onder voorbehoud van vaststelling van het programma **Taal om te leren Amsterdams taalbeleid voor volwassenen 2016 – 2018** en beschikbare middelen.

Hierna volgt de artikelsgewijze toelichting.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1b

De gemeente zal het woonachtig zijn in Amsterdam controleren. Deelnemers die niet staan ingeschreven in Amsterdam komen niet in aanmerking voor een taalcoach op grond van deze subsidieregeling.

Artikel 1e: Per subsidiejaar wordt gerapporteerd over de behaalde resultaten. Tevens wordt per jaar de eindverantwoording afgelegd. Deze subsidieregeling behelst de subsidiejaren 2016, 2017 en 2018. Voor de jaren 2017 en 2018 is het subsidiebedrag onder voorbehoud van vaststelling door de gemeenteraad van **Taal om te leren, Amsterdams taalbeleid voor volwassenen 2016-2018**.

Artikel 2:

Voor alle subsidieregelingen in Amsterdam is de Algemene Subsidieverordening Amsterdam 2013 (ASA 2013) van toepassing, tenzij daarvan in deze regeling uitdrukkelijk wordt afgeweken. Dit wordt dan expliciet genoemd. Aanvragers wordt geadviseerd de ASA goed te lezen. Zie voor de tekst van de ASA 2013:

http://www.regelgeving.amsterdam.nl/algemene_subsidieverordening_amsterdam_2013

Artikel 3:

Het doel van deze subsidieregeling is het ondersteunen van Amsterdamse taalbehoefthigen bij het oefenen van de Nederlandse taal en het daardoor verbeteren van de taalvaardigheid van taalbehoefthigen of het onderhouden van het bereikte taalvaardigheidsniveau.

De gemeente Amsterdam doet dit, door het subsidiëren van vrijwilligersorganisaties die een taalbehoefte koppelen aan een vrijwillige taalcoach.

Er zijn verschillende vormen van ondersteuning en oefening mogelijk. Gedacht kan worden aan:

- het verbeteren van de taalvaardigheid door in de praktijk actief met het spreken van de Nederlandse taal aan de slag te gaan, maar ook met het oefenen van lezen en schrijven;
- het verhogen van het rendement van het educatief aanbod door dat wat tijdens de cursus geleerd is, te oefenen in de praktijk;
- het ondersteunen van het zelfstandig leren met digitale leermiddelen door begeleiding van een taalvrijwilliger;
- het onderhouden van het al bereikte taalvaardigheidsniveau, door te oefenen met een taalvrijwilliger;
- het meer participeren in de samenleving door het contact met een Amsterdamse taalcoach uit de eigen buurt en door samen op pad te gaan (integratie, sociale inclusie)

Artikel 4

Het taalkoppel moet starten binnen het subsidiejaar. Hiermee wordt bedoeld: bv. voor het subsidiejaar 2016 ligt de startdatum tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2017.

Om tot het vormen van een taalkoppel te komen wordt van de vrijwilligersorganisatie de volgende activiteiten verwacht:

- Het werven van geschikte vrijwilligers als taalcoach;
- Het werven van Amsterdammers die behoefte taalcoach die bij hen past;
- Het matchen van Amsterdammers die bij de gemeente (E&I) worden aangemeld voor koppeling aan een taalcoach¹
- Het begeleiden en trainen van de vrijwillige taalcoaches;
- Het begeleiden en monitoren van de taalkoppels.

Artikel 5

Deze subsidieregeling maakt onderdeel uit van **Taal om te leren, Amsterdamse taalbeleid voor volwassenen 2016-2018**. Dit beleidsprogramma is nog niet vastgesteld ten tijde van het opstellen van deze subsidieregeling. Daarom is in de regeling een voorbehoud gemaakt voor deze subsidieregeling voor de jaren 2017 en 2018.

Artikel 7

Het voorschotbedrag wordt in twee termijnen overgemaakt: 45% bij de toekenning, 45 % in november, na de tussentijdse beoordeling van de realisatie op grond van de kwantitatieve rapportage, zoals genoemd in artikel 11f.

Artikel 9 lid 2 onder a:

Met het profiel van een taalcoach wordt bedoeld: waar let u op, aan welke capaciteiten moet een taalcoach voldoen die u werft?

Artikel 11, lid b:

¹ Dit betreft taalbehoefte die zich via de website van Leef en Leer bij de gemeente hebben aangemeld voor begeleiding door een vrijwilliger.

Hier staat: *De taalcoach ondersteunt de taalbehoefte minimaal anderhalf uur per week gedurende een periode van ten minste een half jaar. Het college kan hiervan in bijzondere gevallen afwijken.*

De gemeente hecht belang aan deze minimale periode van taalcoaching, omdat het leereffect dan optimaal is. Bij meer uren bij elkaar komen neemt in de regel de concentratie en het leervermogen af. Daarnaast is de ervaring dat een periode van 26 weken sowieso al als (te) kort wordt ervaren door zowel taalbehoeftegen als taalcoaches.

Deze gemeente hecht veel belang aan deze voorwaarde. Als door onvoorziene omstandigheden afspraken uitvallen, bv. door ziekte of vakantie van taalbehoeftegen of taalcoach, is het aan de vrijwilligersorganisatie om met het taalkoppel afspraken te maken over het inhalen van gemiste uren en er op toe te zien dat voldaan wordt aan de voorwaarden onder b. Dit kan eenvoudig, door de taalcoachperiode te verlengen. Deze oplossing, om alsnog aan voorwaarde c te voldoen, heeft de voorkeur van de gemeente. Als een verlenging van de taalcoachperiode niet de voorkeur geniet van de taalbehoeftegen en/of de taalcoach, mogen de gemiste uren binnen de oorspronkelijke geplande periode van minimaal 26 weken verdeeld worden over de resterende weken, zodat toch minimaal 39 uren taalcoaching wordt geboden. Dit kan betekenen dat het taalkoppel wekelijks iets langer bij elkaar komt of dat het taalkoppel meerdere keren per week bij elkaar komt. Ook kan een combinatie worden gezocht van een verlenging van de taalcoachperiode met verdeling van de gemiste uren binnen de resterende weken.

Uitgangspunt bij het inhalen van gemiste uren moet het belang van de taalbehoeftegen zijn. De vrijwilligersorganisatie ziet hierop toe.

Artikel 11, lid d

Voor 2016 is de voorwaarde dat minimaal 30% van de taalcoaches van elke vrijwilligersorganisatie getraind is. Tevens wordt van de organisatie verwacht dat zij de individuele taalcoaches zal stimuleren van het trainingsaanbod gebruik te maken;

Voor de jaren 2017 en 2018 zal de gemeente in januari van het betreffende jaar beoordelen welke percentages getrainde vrijwilligers redelijk is voor deze jaren, aan de hand van de opgedane ervaringen in 2016.

De gemeente Amsterdam beveelt aan voor de training van de taalcoaches gebruik te maken van de vrijwilligerstraining van Taal voor het Leven, omdat deze door taalexperts is ontwikkeld, van goede kwaliteit is, aangepast is aan de NT2 doelgroep en afgestemd kan worden op de wensen en behoeften van de vrijwilligersorganisatie. Daarnaast kan, na het volgen van deze training door de taalcoaches, door elk van de vrijwilligers een beroep gedaan worden op inhoudelijke begeleiding door professionele taaladviseurs. Het is aan de taalcoachorganisatie om de afweging te maken of zij gebruik maakt van de vrijwilligerstraining van Taal voor het Leven of dit op een andere manier inricht.

Artikel 11, lid e

Voor het rapportageformat: zie .bijlage 3. U rapporteert cumulatief, d.w.z. over alle deelnemers die u gekoppeld hebt vanaf de start van het subsidiejaar tot en met de datum van de rapportage van dat subsidiejaar. De kwantitatieve rapportages moeten digitaal worden ingediend via uw Online subsidieoverzicht

Artikel 11, lid f

De gemeente streeft er naar de subsidie volledig te benutten. Daarom wil zij tussentijds beoordelen of de gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties het aantal koppels als genoemd in de subsidiebrief daadwerkelijk zullen realiseren. Om dit te kunnen vaststellen, worden de verrichte

activiteiten ieder kwartaal gerapporteerd en worden bij de derde kwartaalrapportage van eind september in elk subsidiejaar, de prestaties van de vrijwilligersorganisatie beoordeeld op de vraag: is het aantal gerealiseerde taalkoppels voldoende in relatie tot de in de toekenningsbrief opgenomen koppels en de datum van de toekenningsbrief. Als de vrijwilligersorganisatie meer dan 30% achterblijft bij de prognose is dit aanleiding voor een nader gesprek en behoudt de gemeente zich het recht voor de subsidie naar beneden bij te stellen. Vervolgens kan een nadere toedeling plaatsvinden aan vrijwilligersorganisaties die in staat zijn meer taalkoppels tot stand te brengen in de resterende periode van het subsidiejaar.

Artikel 11, lid g:

Eens per jaar op 30 september van het lopende subsidiejaar, moet de vrijwilligersorganisatie een inhoudelijk verslag inleveren. In het verslag moet de organisatie een beschrijving geven van de uitgevoerde activiteiten gedurende de periode waarover verslag wordt gedaan. Denk aan: op welke manier heeft de organisatie geworven, hoe staat het met de werving van de taalcoaches en taalbehoefigen, zijn er voldoende koppels gevormd, zo niet: wat doet de organisatie hier aan, etc. De gemeente is hierbij tevens specifiek geïnteresseerd in de voortgang van de vrijwilligerstraining. De kwalitatieve rapportage moeten digitaal worden ingediend via uw Online subsidieoverzicht

Artikel 11, lid h:

Hier staat: *De vrijwilligersorganisatie is verplicht na afloop van de activiteit de "Verklaring Project Taalcoaches 2016-2018" volledig in te vullen.*

Met het woord "volledig" wordt bedoeld dat alle velden op deze verklaring worden ingevuld en dat zowel de deelnemer, de vrijwillige taalcoach als een vertegenwoordiger van de vrijwilligersorganisatie ieder een handtekening zetten en ieder voor zich de verklaring dateren. De inlevering van deze volledig ingevulde verklaring is de belangrijkste voorwaarde voor financiering van elk taalkoppel, omdat hieruit blijkt dat het taalkoppel voldoet aan de voorwaarden dat de taalcoaching gedurende minimaal 26 weken lang wekelijks gedurende minimaal anderhalf uur per week (minimaal 39 uur) heeft plaatsgevonden en dat de taalkoppels gedurende deze periode zijn begeleid door de subsidie ontvangende vrijwilligersorganisatie. De vrijwilligersorganisatie ziet toe op het volledig en op het juiste moment, namelijk achteraf, invullen van de verklaringen. De verklaringen worden ingediend bij de eindverantwoording, zie artikel 12 lid 1.

Artikel 11, lid i

De samenwerking met de Vrijwilligers Centrale Amsterdam bestaat onder andere uit de werving van vrijwilligers en taalbehoefigen, de communicatie over het project en het onderhouden en up-to-date houden van de gezamenlijke website.

Artikel 11, lid j

De vrijwilligersorganisatie is verplicht mee te werken aan het meetbaar maken van het effect van taalcoaching op sociale inclusie. Dit doet de organisatie d.m.v. het vervullen van de daarbij behorende administratieve handelingen:

- het door de taalbehoefige laten invullen van twee vragenlijsten sociale inclusie: één bij de start van de taalcoaching en één vragenlijst bij afronding van de taalcoaching;
- het zorg dragen voor registratie van de cursistenummers en verzending van de vragenlijsten naar de gemeente na afronding van het taalkoppel.

Zie voor verdere informatie de "Instructie afname vragenlijsten taaltrajecten gemeente Amsterdam Sociale inclusie Project Taalcoaches" en de beide vragenlijsten. De beide vragenlijsten zijn in diverse talen verkrijgbaar.

Vanwege de onderzoeksmethodiek is het afnemen van de tweede vragenlijst gebonden aan een termijn: vanaf het invullen van de eerste vragenlijst moet de termijn tussen het invullen van de 1^e en de 2^e vragenlijst minimaal 4 maanden en maximaal 6 maanden zijn.

Per vrijwilligersorganisatie hoeft slechts een deel van de taalbehoefte deze lijsten in te vullen. Dit betekent dat elke vrijwilligersorganisatie die subsidie ontvangt, hiervan naar rato van het aantal toegekende taalkoppels een minimum aantal toegewezen krijgt waarvoor de vragenlijsten ingevuld moeten worden. Het minimaal aantal benodigde compleet ingevulde vragenlijsten is voor het subsidiejaar 2016 vastgesteld op 200 stuks.

Artikel 11, lid k

Op grond van artikel 18 lid 1 ASA 2013 zijn de taalcontroleurs van Educatie en Inburgering aangewezen als toezichthouders voor deze subsidieregeling.

De gemeente wil kunnen nagaan of de verleende subsidie goed wordt besteed. Daarom wordt, sinds 2014, voor het Project Taalcoaches een taalcontroleur ingezet. De bezoeken van een taalcontroleur hebben zowel het karakter van service (heeft de vrijwilligersorganisatie vragen, kan de organisatie tips gebruiken, kan geholpen worden met het leggen van contacten binnen de gemeente of binnen de keten van samenwerkingspartners?) als van een controle (voldoet de organisatie aan de voorwaarden die gesteld zijn in deze subsidieregeling en voert zij de werkzaamheden conform het door haar ingevulde aanvraagformulier uit?). De gemeente kan er ook voor kiezen om de service-en controlebezoeken op een bepaald onderwerp of thema in te zetten, bv. het vragen naar de ervaringen van de taalcoaches met de geboden vrijwilligerstraining of het controleren van de administratie.

De vrijwilligersorganisaties die subsidie gaan ontvangen zijn verplicht mee te meewerken aan een dergelijk controlebezoek en – indien van toepassing – tevens verplicht mee te werken aan verbetering van de daarbij geconstateerde verbeterpunten. De controleur taaltrajecten rapporteert conform het format in bijlage 4, "Format Rapportage bezoeken taalcontroleurs Project Taalcoaches".

Artikel 12, lid 3

In aanvulling op de eindrapportage conform artikel 14, lid 2 is de vrijwilligersorganisatie verplicht in haar eindverslag te rapporteren op welke manier zij het trainingsaanbod heeft ingevuld en of zij voldoet aan de voorwaarden dat aan minimaal 30% van de taalcoaches een trainingsaanbod moet zijn gedaan en dat de individuele taalcoaches zijn gestimuleerd van het trainingsaanbod gebruik te maken

De gemeente wil hierbij graag teruglezen: hoe heeft de organisatie het trainingsaanbod ingevuld, hoe heeft zij het trainingsaanbod aan haar taalcoaches aangeboden, op welke manier heeft u deelname aan het trainingsaanbod gestimuleerd, wat waren de reacties van de taalcoaches hierop?

Daarnaast wil de gemeente dat cijfermatig wordt gerapporteerd op de volgende punten:

- hoeveel taalcoaches zijn verbonden aan uw organisatie voor het Project Taalcoaches?,
- hoeveel taalcoaches is een trainingsaanbod gedaan,
- hoeveel taalcoaches wilden getraind worden,
- hoeveel taalcoaches zijn daadwerkelijk getraind?
- Voldoet u daarmee aan de voorwaarde dat minimaal 30% van de vrijwillige taalcoaches getraind zijn?